

Роль сект в інформаційно-психологічній боротьбі, класифікація та ознаки сект

Константинова Л.В., викладач, liliyashel1976@gmail.com

Науковий керівник – Мелешко Є.В., канд. техн. наук, доцент

Кіровоградський національний технічний університет, м. Кіровоград

Інформаційно-психологічна боротьба велась у всіх протистояннях та війнах в історії. Інформаційні війни в своїй основі мають маніпулятивний вплив на масову свідомість. Вони використовують пропаганду, яка заснована на використанні особливостей людської психіки. У галузі духовного світу використовується неправда, наклеп, агітація людей, спрямована на зміну політичного ладу, вплив на сферу теоретичної свідомості (ідеологію, політичні концепції, певні соціальні принципи) і на сферу повсякденної свідомості [1]. В останні часи збільшилась активність організацій, що не є урядовими, також залучених до потрібного психологічного впливу, що сприяє потрібним політико-ідеологічним умовам у державі, на яку здійснюється вплив. Необхідно знати критерії, за якими можливо відрізнити справжню духовність від помилкової небезпечної, щоб запобігти згубного впливу.

В наш час існує широкий вибір різних духовних вчень і практик від католицизму до вчень найодіозніших та бузувірських сект, які нав'язують чужі для нашого народу культи, віровчення, навіть протиправним шляхом з використанням методик та технологій нейропсихічного програмування, гіпнозу, із застосуванням наркотичних і психотропних речовин, які пригнічують волю людини [4].

Секти і культи, що діють сьогодні можна класифікувати наступним чином:

1. Релігійні рухи, які є відносно традиційними для України - баптисти, адвентисти, лютерани, п'ятидесятники. Сьогодні ці конфесії зайняті активною прозелітичною діяльністю серед православних.

2. Секти, що мають тоталітарний характер, псевдо християнської орієнтації, такі як "Церква Христа", "Новоапостольська церква", харизматичні рухи та ін. Хоча вони і використовують Біблію як основне джерело свого віровчення, проте справжня історія секти від adeptів часто і зовсім не відома.

3. Секти, які вважають себе претендентами на володіння "новим одкровенням" - мормони, "Свідки Ієгови", Біле братство та ін.

4. Вчення і секти з руху New Age, що мають окультний характер, займаються розвитком в людині надзвичайних здібностей, цілителі і чаклуни, східні культи - кришнаїзм, практики йоги, трансцендентальна медитація, астрологія, валеологія та ін.

5. Сатанинські культи, що відрізняються жорстокістю і спираються переважно на молодь. Туди потрапляють через юнацький нігілізм, заперечення авторитету батьків, суспільства, Бога, спрагу безкарності. Вербування відбувається на різних молодіжних заходах, найчастіше рок-концертах. Молодь залучають окультними фокусами, наркотиками, статевою розпустою, культом насильства. Моральність відхиляється, аморальність стає нормою, сила і безжалісність – звеличуються [2].

За деякими ознаками можна розпізнати секти:

1. Секти поширюють своє вчення і здійснюють вербування нових членів особливими засобами.

2. Сектам притаманний агресивний прозелітизм та психологічний тиск.

3. Вербувальники сект не повідомляють тим, кого памагаються залучити в секту, всієї правди про історію секти, її засновника і її справжнє віровчення тому, що в сектах є подвійне вчення - одне для реклами своєї секти, а інше - для внутрішнього користування.

4. В секті існує певна ієрархія.

5. Вчення секти завжди претендує на те, що це найвища істина, причому істина "свіжіша", ніж істини всіх інших релігій.

6. В сектах відбувається програмування свідомості.

7. Члени секти вважаються особливими врятованими, інші – приреченими.

8. Сектантська організація намагається контролювати всі сфери життя її членів.

9. Політичні цілі. Церква Об'єднання Муна, "Свідки Іегови", саснтологія Рона Хаббарда та інші секти, представляють собою промислових та фінансових магнатів, маючи за мету отримати владу над світом. Наприклад, "Маніфест Варнашрама", це документ "Міжнародного товариства свідомості Крішні". В ньому зазначено, що в перспективі суспільство кришнаїзму переможе і буде розділене на касти - рабів і еліту, тобто надлюдей, що будуть вирішувати долю інших [2].

Вербувальники сект широко застосовують соціальні мережі.

Факт участі релігійних рухів у політиці не може бути оцінений негативним чи позитивним для держави та для суспільства. В одних випадках це може бути вигідно для суспільства і направлено на зміцнення держави [5]. Необхідно розрізняти невинне просте прагнення релігійної організації сформувати у людей про себе позитивну думку від спланованих цілеспрямованих ідеологічних дій сект.

Політична пропаганда проглядається у діях сект особливо в умовах політично нестабільного стану держави. Релігійна форма виступів проти соціальної несправедливості посилює та збільшує протест [5].

Деякі секти являють собою інструмент, завдяки якому можна здійснювати вплив на країну, де вони знаходяться, та нероздільно пов'язані з політикою. Члени сект відіграють велику роль, впливаючи на результат будь-яких виборів. Їх голос залежить від наказу лідерів. Навіть за активністю сектантів можна зрозуміти прихильність до того чи іншого кандидата їх лідерів.

Також секти застосовуються у якості фактору впливу у міжнародній політиці. Це може мати найрізноманітніші цілі та задачі.

Багаточисельні приклади підтверджують застосування сект різними державами світу як інструменту для проведення розвідувальної діяльності [5]. Військові впроваджувались в громади потрібної релігійної організації в різних країнах світу для того, щоб використати їх в якості засобу для прихильності та підкорення людей. Ставши пасторами добре підготовлені спеціалісти впливають на весь рух.

Одним з чинників виникнення і розвитку тероризму та релігійних війн є секти. М. Олбрайт вважає, що в ідеалі чіткий поділ релігії і політики міг би стати виходом з стану релігійної війни [6].

Висновки. Сьогодні секти народжуються з завідомо визначеними цілями – керувати свідомістю людей. У правильних обставинах слова володіють не меншою силою, ніж снайперська гвинтівка, але у наших силах протистояти інформаційним впливам, і зробити це простіше за все, вибираючи свої джерела інформації. В секти майже не потрапляють люди в результаті пошуків, керуючись роздумами, порівняннями.

Список літератури

1. Дубас О. П. Інформаційна війна: нові можливості політичного протиборства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/180>
2. Классификация и признаки сект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forum.detective-agency.info/ru/viewtopic.php?f=82&t=2818>
3. Петрик В. Сутність інформаційної безпеки держави, суспільства та особи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3222>
4. Галамба М. Сутність, види та методи спеціальних інформаційних операцій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://justinian.com.ua/article.php?id=2524>
5. Мартинович В.А. Секты и политика в Беларуси. // Международная научно-практическая конференция Европейской Федерации Центров по исследованию и информированию о сектантстве (FECRIS) «Тоталитарные секты и право человека на безопасное существование». – Санкт-Петербург. 15-16 мая 2009. –С.1-10.
6. Олбрайт М. Религия и мировая политика. – М.: Альпина Бизнес букс, 2007. - 352с.